

Bruxelles, 6 iunie 2019
(OR. en)

10011/19

ATO 65
RECH 321
SAN 292

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea II)/Consiliul
Nr. doc. ant.:	9437/19 ATO 56 RECH 271 SAN 256
Subiect:	Tehnologiile și aplicațiile nucleare și radiologice neenergetice - Concluzii ale Consiliului (6 iunie 2019)

În anexă se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind tehnologiile și aplicațiile nucleare și radiologice neenergetice, adoptate de Consiliul Justiție și Afaceri Interne în cadrul reuniunii sale din 6 iunie 2019.

CONCLUZIILE CONSILIULUI

privind tehnologiile și aplicațiile nucleare și radiologice neenergetice

Recunoscând

- atât faptul că tehnologiile nucleare și radiologice joacă un rol important în afara sectorului energiei nucleare, și anume în domenii vitale precum medicina, industria, cercetarea și mediul, oferind numeroase avantaje pentru cetățenii UE, cât și contribuția semnificativă care poate fi adusă de știința nucleară pentru abordarea provocărilor societale;
- faptul că în legislația Euratom se prevede că utilizarea neenergetică a tehnologiilor nucleare și radiologice trebuie să fie justificată în mod corespunzător, că protecția radiologică a publicului, a pacienților și a personalului trebuie să fie optimizată în mod adecvat și că deșeurile radioactive neenergetice și combustibilii uzați trebuie să fie eliminați în siguranță;
- concluziile Consiliului din 2009 ¹, 2010 ² și 2012 ³ privind aprovizionarea sigură cu radioizotopi pentru uz medical în Uniunea Europeană, raportul din 2015 al Agenției de Aprovizionare a Euratom și documentul din 2016 pregătit de președinție ⁴ pe același subiect;
- faptul că, începând din 2012, Observatorul european pentru aprovizionarea cu radioizotopi pentru uz medical monitorizează aprovizionarea generală cu radioizotopi pentru uz medical și, în special, coordonarea perioadelor de funcționare a reactoarelor și că el a contribuit într-o măsură importantă la evitarea unor penurii semnificative de radioizotopi pentru uz medical în UE;
- atât rolul pe care îl joacă Agenția de Aprovizionare a Euratom în asigurarea aprovizionării cu materialul-sursă nuclear necesar pentru combustibilii reactoarelor de cercetare și obiectivele acestora în materie de producție de radioizotopi pentru uz medical, cât și raportul revizuit ⁵ privind asigurarea aprovizionării europene cu uraniu îmbogățit la 19,75 % pentru reactoarele de cercetare și pentru producția de radioizotopi pentru uz medical;

¹ Documentul 17025/09.

² Documentul 16358/10.

³ Documentul 17453/12.

⁴ Documentul 8403/16.

⁵ http://ec.europa.eu/euratom/docs/ESA_HALEU_report_2019.pdf.

- progresele înregistrate de curând în mai multe state membre în ceea ce privește trecerea de la uraniu puternic îmbogățit la uraniu slab îmbogățit cu dozaj ridicat de U^{235} ⁶, asigurarea unei capacități suplimentare de producție de radioizotopi și lansarea sau promovarea de proiecte de instalații noi de producție, inclusiv reactoare de cercetare și tehnologii alternative;
- faptul că producția de materiale-sursă pentru lanțul de aprovizionare al radioizotopilor pentru uz medical este importantă pentru mărirea rezilienței lanțului de aprovizionare european și pentru reducerea dependenței de actori străini;
- Concluziile Consiliului din 2015 privind justificarea imagisticii medicale care presupune expunerea la radiații ionizante ⁷, în care s-a făcut apel la îmbunătățirea punerii în aplicare a Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului ⁸ în mai multe domenii;
- Conferința referitoare la abordarea provocărilor societale prin promovarea aplicațiilor tehnologiei nucleare și radiologice în medicină, industrie și cercetare, organizată de Comisie la 21 și 22 martie 2018, și atelierul tehnic de la Bruxelles referitor la viitorul radioizotopilor pentru uz medical, organizat de Comisie la 7 februarie 2019, precum și studiul european referitor la aplicațiile tehnologiei nucleare și radiologice în medicină, industrie și cercetare ⁹;
- faptul că rolul pe care tehnologiile nucleare și radiologice neenergetice îl au în realizarea Agendei 2030 este recunoscut la nivel internațional și că importanța acestor activități este pusă explicit în evidență în șapte dintre obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, precum și faptul că Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) sprijină activ țările să utilizeze tehnologii nucleare și radiologice neenergetice pentru a contribui la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă,

⁶ Între 5 și 20 %. În practică, valoarea de îmbogățire aplicată în cazul combustibililor reactoarelor de cercetare pe bază de uraniu slab îmbogățit cu dozaj ridicat de U^{235} și în cazul obiectivelor acestor reactoare în materie de producție de radioizotopi este de 19,75 %.

⁷ Documentul 14617/15.

⁸ Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1-73).

⁹ <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/european-study-medical-industrial-and-research-applications-nuclear-and-radiation-technology>.

1. SALUTĂ lucrările pregătitoare întreprinse de Comisie în vederea elaborării unei agende strategice pentru aplicațiile tehnologiei nucleare și radiologice în medicină, industrie și cercetare.
2. INSISTĂ asupra importanței finalizării studiilor demarate de Comisie în vederea îmbunătățirii modului de înțelegere a pieței radioizotopilor pentru uz medical din UE, în cooperare cu statele membre ¹⁰.
3. INVITĂ Comisia să sprijine cercetarea pe teme legate de aplicațiile neenergetice ale tehnologiilor nucleare și radiologice, cum ar fi aplicațiile radiației ionizante în medicină, îmbunătățirea combustibililor utilizați la producerea radioizotopilor pentru uz medical și utilizarea optimizată a reactoarelor de cercetare europene și INSISTĂ asupra importanței finalizării prompte a foii de parcurs privind cercetarea pentru aplicațiile medicale ¹¹.
4. SPRIJINĂ atât monitorizarea continuă a lanțului de producție în cazul radioizotopilor pentru uz medical prin intermediul Observatorului european pentru aprovizionarea cu radioizotopi pentru uz medical, cât și eforturile depuse de Agenția de Aprovizionare a Euratom și acțiunile desfășurate de aceasta pentru asigurarea unei aprovizionări sigure cu materiale-sursă.
5. INVITĂ Comisia să elaboreze un plan de acțiune în care să pună în evidență ce domenii ar trebui tratate cu prioritate și să prevadă ce acțiuni specifice ar trebui întreprinse în domeniile respective. Prin planul de acțiune ar trebui, în principiu, să se urmărească asigurarea aprovizionării cu radioizotopi pentru uz medical în UE, îmbunătățirea protecției radiologice și a siguranței pacienților și a personalului medical din UE, în conformitate cu obiectivele stabilite în Directiva 2013/59/Euratom^[...], și facilitarea inovațiilor în ceea ce privește aplicațiile radioizotopilor, ale produselor radiofarmaceutice și ale radiației ionizante în medicină.

¹⁰ Studiile SMeR efectuate de JRC, SMeR-1 referitor la radioizotopii de diagnosticare, finalizat în 2018, și SMeR-2 referitor la radioizotopii de tratament, care va fi lansat în 2019.

¹¹ DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A COMISIEI din 14.12.2018 privind finanțarea acțiunilor indirecte în cadrul Regulamentului (Euratom) 2018/1563 al Consiliului și privind adoptarea programului de lucru pentru perioada 2019-2020.

6. INSISTĂ asupra faptului că știința, tehnologia și aplicațiile nucleare și radiologice constituie un răspuns și contribuie la o gamă largă de nevoi socioeconomice ale tuturor statelor membre, în domenii precum medicina, alimentația și agricultura, mediul, industria, materiile și materialele, spațiul și patrimoniul cultural și SEMNALEAZĂ că toate statele membre beneficiază de pe urma aplicării tehnologiilor radiologice și nucleare în domeniile menționate.
7. SUBLINIAZĂ contribuția importantă pe care o au reactoarele și instalațiile nucleare europene de cercetare atunci când se dezvoltă aplicații neenergetice ale tehnologiilor nucleare și radiologice și INSISTĂ asupra faptului că asigurarea aprovizionării cu combustibil și introducerea unor soluții sigure și durabile de gestionare a combustibililor uzați și a deșeurilor radioactive de la reactoarele și instalațiile respective sunt responsabilități importante ale statelor membre și ale deținătorilor de licențe.
8. INVITĂ Comisia să comunice, în cooperare cu statele membre, informații cu privire la beneficiile și riscurile diverselor aplicații neenergetice ale tehnologiilor nucleare și radiologice.
9. SUBLINIAZĂ importanța intensificării în continuare a consolidării capacităților statelor membre, în special prin intermediul cursurilor de formare interregionale, regionale și naționale și al altor activități desfășurate în domeniile științei, tehnologiei și aplicațiilor nucleare și radiologice neenergetice.
10. FACE APEL la Comisie și la statele membre să continue să abordeze necesitățile și cerințele prioritare identificate în domeniile științei, tehnologiei și aplicațiilor nucleare neenergetice.
11. ÎNCURAJEAZĂ Comisia și statele membre să continue lucrările privitoare la utilizările neenergetice ale tehnologiilor nucleare și radiologice în cooperare cu AIEA ¹² și alte organizații internaționale relevante, precum FAO și OMS – evitând suprapunerile, inclusiv activitățile lor de transfer de tehnologii nucleare și radiologice neenergetice, în special către țări în curs de dezvoltare, cu scopul de a ajuta țările respective să își îndeplinească prioritățile de dezvoltare esențiale în domenii cum ar fi sănătatea și nutriția, alimentația și agricultura, apa și aplicațiile pentru mediu sau industrie.

¹² Modalități practice privind aplicațiile de știință nucleară, document semnat de AIEA și Comisia Europeană în 2017.